

LI KIEKU MA KIENX...

Ta' KAR MENU ELLUL GALEA

*Lil Ninu Cremona, li mill-1912
 'l hawn intafa' b'ruħu u b'gismu
 biex iġħin, jorgom u jmexxi 'l
 quddiem l-Ilsien Malti.*

Qisu l-bieraħ x'hin kont waħdi
 Miexi naqsam ġmiel il-bur,
 Bejn blatiet bi ftit ħamr ja,
 B'giżi jfuħu jew b'ħafur.
 F'nofs, madwar, minn tarf għall-ieħor
 F'din l-oasi tal-widien
 Ward selvaġġ flimkien mal-ħdura.
 Ifarrguk b'zifnet l-ilwien.
 Hemm... fuq roqgħha nsterqet harsti,
 F'roqgħha niexfa bl-ebda kenn
 Nilmaħ xitla ċkejkna u dgħajfa
 Għal suritha ħadd ma jħenn.
 Ghalkemm tgħaddi n-nies u thares
 Iżda lejha ftit xejn tmur;
 Żmien mitlu min jersaq ħdejha,
 X'tswa — jgħidu — la m'hemmx fjur!
 Jien għal bosta żmien hemm rajtha.
 Xtaqt li nghin... ma kontx naf kif...
 Il-Mulej żgur laqa' talbi
 Ha jħarisha mit-tiġrif.
 Fl-ahħar resaq żagħżugħ qsajjar
 Jgħodd sentejn fuq it-tletin;
 Sammar ħarstu, ġabar għaqlu,
 Stħajlu sab xi għawhar fin.
 Hekk Mulej, serraħt ftit ħsiebi,
 Bsart li x-xitla tieħu r-ruħ;
 Ma stennejtx ghajr ġid u mħabba
 Minn ħabib fil-hemm u d-dmugħ.

Għadda ż-żmien... erġajt fi triqti
 Ghall-wesghat u djul il-bur
 F'dik ir-roqgħa flok art niexfa
 Sibt is-sigra bl-inwar tfur.
 Kif inbidlet... kemm qed thaddar
 Kull ma tmur titqal bil-ward,
 U b'għeruqha timxi, sserrep
 Sa tistrieh fil-ġuf ta' l-art.
 B'fomm il-friegħi n-stħajjalha
 Tbus ħaddejn, ġmiel is-smewwiet,
 U bil-weraq kbir ħadrani
 Tgħix id f'id maż-żminijiet.
 Kemm qlub safja tawha mħabbthom
 Biex għoliet, giet 'il quddiem!
 Kemm żebli, tbatija u ħidma
 Biex il-lum qed tgħix fis-sliem!
 Din hi x-xitla li lmaħt darba
 F'roqgħha trab bla ħajr jew ġmiel,
 Mingħajr kenn, bil-ġħatx w-ghajjiena
 U maħkuma mir-rjeħ qliel.
 Għadda kważi daqs nofs seklu
 Mindu xegħel ħsieb daż-żagħżugħ
 W il-frott bnin ta' din is-sigra
 Il-lum sew qed integħmu.
 X'kien isir minn d'k ix-xitla
 Li ma kienx il-ħsieb utieg
 Taż-żagħżugħ li nnamra magħha
 Waqt li kien għaddej mit-triq?!!
 Kieku tmanret... forsi dbielet...
 Mhix b'saħħitha bħal m'hi l-lum,
 U m'għandhiex kenniet dellija,
 Lanqas frott u ġmiel meqjum.

*

Qalbi w-ħsiebi t-tnejn jgħidul:
 Li bħax-xitla sab xorthi
 L-Ilsien Malti sew kif Ninu
 Għaqlu u saħħtu beda jtih!